

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۲/۲۵

واحد فقیري

د امریکا او طالبانو خبري به څه حاصل کړي؟

د یکانومیست مجله د فبروري پر ۲۲ مه لیکي قریب شپږ میاشتي کېږي چې گڼ او تند خویه ملایان او چټ او فېشنی امریکایي دپلوماتان په خلیج کې مخامخ سره گوري. همدا متفاوت استازي د داسې دوښمنانو نماینده گي کوي چې تقریباً دوي لسيزي کېږي چې یو بل وژني. طالبان او امریکایان عموماً د انتحاري حملو او بمباریو په ژبه خبري سره کوي، خو په دوحه او ابوظبی کې رسماً د مذاکرې پر میز سره راغونډ سوي دي. او د فبروري پر ۲۵ به یو کورت بیا سره جرگه سي. کلونه کلونه کېږي چې د افغان د کښالي دپلوماتیکه جناح بوره او خواره وه. خو اوس زرغونه او بلاربه ده. د کلونو نامیدی راوړوسته، یو ځل بیا تاندي هیلې راسپړېدلې دي. او اوس سوال دا دی چې د امریکا او طالبانو خبري به څه حاصل کاندې؟

کله چې اسامه بن لادن پر امریکا باندي برید بنځ کړ، د امریکا ټپي اژدهار پر طالبانو مخ راواړاوه. فقط په څو هفتو کې، په طالبانو پسي خړه نړۍ دوره پسي وه، او له وطنه ورک او نابود سول. هله واشنگتن د سولي او مصالحې لپاره اصلاً هیڅ اشتها نه لرله، او له قهره ئې تر سبرمو لمبې راوتلې. امریکا د طالبانو د تسلیمی بلنه رد کړه، هغوی ئې له وطنه وشړل، او یو نوی حکومت ئې تاسیس کړ. امریکا په میلیارډونو ډالره افغانستان ته ور پمپ کړل، مکتوبه ئې جوړ کړل، او یوه نوي نزي اردو ئې جوړه کړه. مگر د دولت جوړولو پروسه سمدستي په فساد او غفلت کې دوبه سوه، او دلته او هلته د طالبانو سرونه راښکاره سول. ډېر ژر د متحده ایالاتو فوج د مصمم او سر سختو طالب جنګیالیو سره مخامخ سو. دواړو خواوو خپل نهایي زور وواژه، او یو بل ئې په کافي اندازه ووژل.

خو اوس بالاخره امریکا پدې اعتراف وکوي چې جنګ نه سي گټلای، او خبره نظامي بن بست ته رسېدلې ده. جمهور رئیس ټرمپ له اوله سره د دې جنګ مخالف وو، او داسې ښکاري چې اوس غواړي د امریکا نقصان راکم کړي، او امریکا خپل کور ته راستنه کړي. د پاکستان په روش کې هم بدلون راغلی دی، ځکه پاکستان لدې ډارپېرې چې که چیرې امریکا په منډه ووځي، په افغانستان کې به هرج و مرج او لکه درگه پېښه سي، نو لهذا له طالبانو غواړي چې خبري وکړي.

تېره میاشت خلیزاد اعلام وکړ چې د یوې معاملې چوکاټ تیار سوی دی. پدې معامله کې طالبانو وعده کوي چې بیا به ترورستانو ته ځای نه ورکوي، او په بدل کې به امریکا خپل گودران باروي. دغه راز د دې موافقې پر اساس به اور بند قایمېږي، او د طالبانو او کابل حکومت تر مینځ به خبري کېږي. البته دا لا معلومه نده چې دا موافقه به څرنگه عملي کېږي. د امریکا عسکر به څرنگه وځي. لنډه دا چې ښه ډېره خامه او کنډوکپر لاره لا پاتې ده.

د دې موافقې په اړه نور ژور ابهامات هم سته. اول، ایا ټرمپ غواړي چې د افغان جنجال او ناروین سم سمبال او ختم کړي، او که صرف د خپل خروج لپاره لاري چاري لټوي. دوهم، دا معامله فقط د امریکا او طالبانو پر شکایاتو باندي تمرکز لري، خو د اکثرو افغانانو غوښتنې له پامه غورځوي. درېیم، دا هم نده معلومه چې طالبان به د افغان حکومت سره څرنگه گوزران وکړي، ځکه د افغان حکومت د داسې ډلو مجموعه ده چې د امریکا تر ورتگ د مخه هم له طالبانو سره جنګېدله. څلرم، دا هم نده څرگنده چې طالبان به بیا څرنگه حکومت وکړي، او خپل پخوانی زیر سلوک به څرنگه سمبال کاندې. ایا په مذاکراتو کې د طالبانو گډون صادقانه دی، او که صرف یوه حيله ده چې غواړي یو بي حوصلې واشنگتن ژر تر ژره تر کوڅې تېر کړي؟

خو حقیقت دا دی چې یوازي خبري او مصالحه کولای سي چې د افغانانو دا اوږد زجر او ناروین ختم کړي. نو لهذا، د پورتنیو اندېښنو سره سره د واشنگتن اوسنی د خبرو تصمیم د سولي لپاره تر ټولو ښه چانس او فرصت دی. څرگنده خبره ده چې پدې خبرو کې به پرمختګ چټک را نه سي، او واشنگتن ته صبر او حوصله پکار ده. ځکه د خبرو په

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۲

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولی

جریان کي یو دم او په بېره راوتل به د افغانستان لړزانه دولت راچپه کړي. په افغانستان کي د امریکا له ورتګه ډېر پخوا لا جنګ چالو وو. خو اوس فقط د ترمپ د منډي لپاره د سولي یوه قلابي موافقه به افغانستان یو کرت بیا جنګ ته ور تپله کړي، او دا کرت به امریکایان هم نه وي.

پای

د پانوی شمیره: له ۲ تر ۲

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنیزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ